

*(Мишљење Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања,
број 340029 2025 13400 001 001 011 024 од 31.01.2025. године)*

Одредбом члана 118. став 1. тачка 1) Закона о раду („Службени гласник РС”, бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14, 13/17 - УС, 113/17 и 95/18 - Аутентично тумачење) прописано је да запослени има право на накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада, у складу са општим актом и уговором о раду, у висини цене превозне карте у јавном саобраћају, ако послодавац није обезбедио сопствени превоз.

Дакле, обавеза је послодавца да запосленом надокнади трошкове ради доласка и одласка са рада, а у висини цене карте у јавном саобраћају или да организује сопствени превоз запослених којим ће им омогућити долазак и одлазак са рада.

Не улазећи у начин на који ће запослени долазити и одлазити са рада, закон је дефинисао висину трошкова превоза коју послодавац мора да му надокнади и која је одређена према висини цене карте у јавном саобраћају. Наиме, закон полази од претпоставке да трошак за долазак и одлазак са рада увек постоји (осим када послодавац организује сопствени превоз), да због тога запослени треба да има право на накнаду овог трошка.

Свакако је у даљој разради за остварење овог права било неопходно да се општим актом (колективни уговор и правилник о раду) и уговором о раду даље уређује ова материја, а пракса је показала да се наведеним актима покрива и бројност ситуација које настају у одређеним случајевима које се не могу изричито подвести под прописану норму о висини овог трошка (нпр. када се рад одвија на местима на којима није организован јавни превоз) или када послодавац пристаје да надокнади трошкове и у већој висини од прописане (у одређеним случајевима послодавац договара кроз колективни уговор или уговор о раду или одређује у правилнику о раду да висину овог трошка одреди на друкчији начин нпр. према цени горива за одређену километражу или сл).

Законско мерило за одређивање висине накнаде на коју запослени има право, у случају бесплатног јавног превоза негирало би само право, иако се приликом утврђивања ове норме пошло од претпоставке да трошак увек постоји, осим у ситуацији када послодавац обезбеђује сопствени превоз. Дакле, запослени нису по аутоматизму изгубили право на накнаду трошкова превоза, већ је потребно решити питање начина и висине исплате ове накнаде.

Имајући у виду све наведено, мишљења смо да општим актом и уговором о раду може да се уреди мерило за накнаду трошкова доласка и одласка са рада руководећи се висином последње исплаћене накнаде по овом основу, пре новонастале ситуације везано за бесплатан превоз у Граду Београду.

Одредбом члана 80. став 2) Закона о државној управи („Службени гласник РС”, бр. 79/05, 101/07, 95/10, 99/14, 30/18 – др. закон, 47/18), прописано је да мишљења органа државне управе нису обавезујућа.